

Zarflar (belirteçler)

Fiilerin fiilimsilerin sıfaların ya da kendisi gibi zarf olan sözcüklerin anlamlarını “yer-yön, ölçü-miktar, durum, zaman ve soru” kavramlarıyla açıklayan sözcüklerdir.

1)DURUM ZARFLARI

Fiilleri veya fiilimsileri, nitelik, sebep, kesinlik, olasılık, yineleme, yaklaşıklık gibi anlamlarla belirten zarflardır.Fiile nasıl sorusunu sorarak buluruz.

*Manş denizini yüzerek geçti (N)

*Bu gece yıldızlar pırıl pırıl yanıyordu (N)

*Öfkeyle kalkan, zararlar oturur.(N)

*Ağlamaktan göz pınarları kurudu (S)

*Tüm bu acılara onu sevdiği için katlanıyor(S)

*Seven bu gönül seni asla terk etmeyecek(K)

*Bahar rüzgarının şarkısı hiç susmaz burada (K)

*Şu an belki kuşlar bizim şarkımızı söylüyordur(O)

*Adana ‘ya geldiğinde herhalde bizimle kalır(O)

UYARI:Bazı durum zarflarını niteleme sıfatları ile karıştırmamak gerekir.

*Büyük insanlar her zaman büyük düşünür.

*Soğuk insanlara ben de soğuk davranırım

*İyi bir üniversiteyi kazanmak için sınavlara iyi çalışmalısın.

2)YER-YÖN ZARFLARI (Nere(ye))

Fiilleri veya fiilimsileri yer-yön bakımından belirten zarflardır.

*Aşağı tükürsen sakal,yukarı tükürsen bıyık.

*Küçük çocuğu hemen yukarı çıkardık.

*Odasının penceresinden içeri baktım.

*Biraz yürüdükten sonra geri dönmüş.

*Araba çok fazla ileri gitmiş.

*Az beri gelirken arkadaşında oturur.

UYARI:Yer-yön zarfları çekim eki alırsa adlaşır.

*Işık,perdenin kenarından içeri sızıyordu.(Z)

*Işık,perdenin kenarından içeriye sızıyordu.(A)

UYARI:Bazı yer-yön zarflarını işaret sıfatları ile karıştırmamak gerekir.

*Aradığını yukarı katta bulamayınca yukarı çıkmış.

*Aşağı mahallede gürültü olunca,apartman sakinleri aşağı inmiş.

*İçeri zili çalınca öğrenciler içeri girdi.

3)ZAMAN ZARFLARI (Ne zaman)

Fiillerin veya fiilimsilerin anlamını zaman bakımından sınırlandıran sözcüklerdir.

*Onu daha önce hiç böyle görmemiştim.

*Mehtabı seyrederdik geceleyin buralarda.

*Bu akşam rüyamda Leyla'yı gördüm.

*Biz her gece uğultularını dinlerdik rüzgarların.

*Benim doğduğum köyleri geceleri eşkıyalar basardı.

*Bugün çalışan,yarın rahat eder.

UYARI:Bazı zaman anlamlı sözcükler belirtme durum ekini alırsa adlaşırlar.

*Bu akşam akşamı seyredeyim bakışlarında.

*Ne sabahı göreyim,ne sabah görüneyim.

4)ÖLÇÜ-MİKTAR ZARFLARI (Ne kadar)

Fiilleri,fiilimsileri,sıfatları veya kendisi gibi zarf olan sözcükleri ölçü-miktar bakımından sınırlandıran sözcüklerdir.

*Çok bilen çok yanılır.

*Sen burada biraz bekle.

*En güzel yıllarımı onun için harcadım.

*Daha güzel bir dünya için çok çalışmalıyız.

*Sahilde fazla güneşlendiği için yanmış.

*Soruları çözerken daha dikkatli olmalısın.

UYARI:Bazı nicelik zarflarını sayı sıfatları ile karıştırmamak gerekir.

*Çok insan bunu başarmak için çok çalışıyor.

*Fazla para insanı fazla rahatsız eder.

UYARI: “Daha” sözcüğü bir fiilin önünde olduğunda zaman zarfı,kendi gibi zarf olan bir sözcüğün önünde olduğunda ölçü-miktar zarfı olur.

*Daha iyi bir insanı bulabilmek için daha evlenmemiş.

*Bizimle daha sakın konuşuyordu.

*Eve daha gelmemiş.Msn

5)SORU ZARFLARI

Fiilleri ya da fiilimsileri soru yoluyla açıklayan sözcüklerdir.

*Ne zaman bu hayaller bir gün gerçekleşecek

*Neden böyle düşman görünürsünüz,

Yıllar yılı dost bildiğim aynalar

*Bu viran yerde nasıl yaşıyorsunuz

*Yolun bitmesine ne kadar kaldı

*Ne zaman bir köy türküsü duysam,

Şairliğimden utanırım.”

*Niçin gökyüzü bu kadar mavi görünür

*Neden saçların beyazlamış arkadaş

UYARI: “Ne” soru sözcüğü cümle içinde soru sıfatı ve soru zamiri olarak kullanılacağı gibi soru zarfı da olabilir.

*O karanlık sularda ne gördün (Zamir)

*Hiçbir şey olmamış gibi ne susuyorsun (Zarf)

*Benimle ne konuda konuşacaksın (Sıfat)

*Gel ecel,ne korkarsın sarı çehremden benim

*Aşık dediğin Mecnun misali ködür,

Ne bilsin,alemdede ne mevsimdir.(Zarf-zamir)

*Ne ağlarsın benim zülfü siyahım.(Zarf)

*Şu dünyada ben ne insanlar gördüm.

UYARI: “Nasıl” soru sözcüğü bir ismi belirtirse soru sıfatı, fiil ya da fiilimsiyi belirtirse soru zarfı olur.

*Onun nasıl bir insan olduğunu nasıl anlayabilirim

*Gurbette nasıl bir hayat sürdüğünü nasıl bilmiyorsun